

”Öresundsregionen växer snabbast”

En ny rapport visar på starka tillväxteffekter i den svenska delen av Öresundsregionen. Dessa tycks direkt kunna kopplas till Öresundsbron, skriver Martin Andersson, docent i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Jönköping, och Per Tryding, vice VD vid Sydsvenska Industri- och Handelskammaren.

Det finns numera väl belagd teori om sambanden mellan transportsystem, regionförstoring och regional utveckling. Här lyfts tjänstenärningar fram som särskilt intressanta eftersom närmarknaden är väsentlig på både försäljnings- och intäktssidan.

Sedan 1990 har dessa näringar vuxit kraftigt i Stockholms-, Göteborgs- och Öresundsregionen. Skillnaden mellan huvudstaden och Skåne är i första hand storleken, där Stockholm förstås är större. Men det anmärkningsvärda är tillväxten i sydvästra Sverige efter Bron.

Efter 2000 uppvisar den svenska sidan av Öresundsregionen den starkaste tillväxten i såväl kunskapsintensiva som enklare tjänster. Jämfört med Stockholmsregionen är sysselsättningstillväxten inom enklare tjänster 7 procentenheter högre. För avancerade tjänster är tillväxten hela 14 procentenheter högre.

Företagstjänster har vuxit med 45 procent och forskning och utveckling med 132 procent i Öresundsregionens svenska del.

Mäter man tillväxten i lönesumma och lönesumma per sysselsatt är mönstret detsamma:

Mellan 2000 och 2008 ökade den totala lönesumman 88 procent i svenska delen av Öresundsregionen och 56 procent i Stockholm. Under samma period ökade lönesumman per sysselsatt med 39 procent i Öresundsregionen och med 28 procent i Stockholmsregionen.

Sedan Bron byggdes har också exporten per sysselsatt ökat mest i landet.

Detta är i linje med vad man kan förvänta sig från teorin om agglomerationsfördelar – fördelar som följer av att relaterade verksamheter förläggs i anslutning till varandra. Regionförstoring och integration innebär en ökad marknadspotential, vilket som regel medför ökad produktivitet genom realisering av stordriftsfördelar, omflyttning av resurser och förbättrad matchning på arbetsmarknaden.

Samtidigt kan nya näringsgrenar få tillräckligt goda försäljningsmöjligheter för att utvecklas. Bron kan också antas ha bidragit till konkurrens om arbetskraft med Köpenhamn. Just högtbildade har varit en stor bristvara på den danska sidan under hela 2000-talet.

Före bron släpade Skåne på ett tydligt sätt efter de andra storstadsregionerna. Regionen tappade mark under hela 90-talet. Från en medioker placering i tabellverken finns det nu starka indikationer på en upphämtning under 2000-talet.

Hela den skånska västkusten är nu en sammanhängande enhet och definieras i statistiken som Malmös funktionella region. I storlek är området numera lika stort som Göteborgsregionen, och då är ändå stora delregioner som Kristianstad ännu helt utanför tillväxtområdet.

Detta har intresse för tillväxten i övriga svenska storstadsregioner. För det första visar det effekterna av stora satsningar på regionala dynamiska miljöer. Principerna bakom den skånska utvecklingen gäller såklart även för projekt i Mälardalen, fjärde storstadsregionen och Västsverige.

För det andra kan detta ses som effekter av bättre fungerande arbetsmarknader, vilket är uppmuntrande för fortsatt arbete härvidlag. För det tredje visar det på en stor kvarvarande potential i Nordens största region, Öresundsregionen.

Potentialen att växa mer är stor om barriärer reduceras och ytterligare investeringar binder samman regionen ännu mer.

MARTIN ANDERSSON

PER TRYDING